

2017

BILTEN 4

PSSS UŽICE

April. 2017.

28.04.2017.god

SADRŽAJ BILTENA

Tema: Preporuke hibrida kukuruza za setvu u 2017.godini (strana3-5)

- dipl. ing. Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo

Tema: Aktuelni radovi u zasadima maline (strana5-7)

- dipl. ing. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo

Tema : Bolesti i štetočine ribizle (strana7-8)

- dipl. ing. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja

Tema : Podsticaji za nabavku novih mašina opreme i kvalitetnih priplodnih grla za unapređenje primarne poljoprivredne proizvodnje(strana8-10)

dipl. ing. Bojana Nešić, savetodavac za zaštitu bilja

Tema: Rasne odlike sjeničke rase ovaca(strana10)

- dipl. ing. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo

Tema: Navodnjavanje borovnice (strana10-11)

- dipl.ing. Nebojša Brzaković,savetodavac za voćarstvo

Tema: Tandem selekcija kod ovaca (strana12)

- dipl.ing.Dejan Stanković ,savetodavac iz oblasti stočarstva

Tema: Navodnjavanje maline (strana12-13)

dipl.ing. Snežana Janjić ,savetodavac iz oblasti voćarstva

Stanje useva - Ljubodrag Pantelić, dipl.ing(strana13)

Prognoza i izveštavanje o prisustvu biljnih bolesti i štetočina: Upotreba herbicida i fungicida u strnim žitima (strana13-14)

- dipl.ing. Milenko Gavrilović, stručni saradnik.

Dominantne mesečne cene preuzete iz biltena STIPS-a (strana15-17)

POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA UŽICE DOO“ UŽICE

- dipl.ing, Miroslav Milivojević- direktor i stručni saradnik za stočarstvo
- dipl. ing. Ljubodrag Pantelić, savetodavac za ratarstvo
- dipl. ing. Milenko Gavrilović, stručni saradnik za zaštitu bilja
- dipl. ing. Nebojša Đurić, savetodavac za stočarstvo
- dipl. ing. Zorica Lazić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Milena Ćirić, savetodavac za zaštitu bilja
- dipl. ing. Bojana Nešić ,savetodavac za agroekonomiju
- dipl. ing. Andrija Radulović, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Nebojša Brzaković, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Dejan Stanković, savetodavac za stočarstvo
- dipl.ing. Snežana Janjić, savetodavac za voćarstvo
- dipl.ing. Ana Đoković, savetodavac za voćarstvo
-

**50 GODINA SA VAMA
PSSS LIDER INFORMACIJA**

koji prati i implementira nove trendove i tehnologije u proizvodnji, specifičan sistem rada i implementacija novih znanja, leadersku poziciju znanja implementira u proizvodnju kod neposrednih proizvođača.

Kroz svakodnevno obavljanje svojih aktivnosti postajemo prepoznatljivo ime na tržištu znanja.

Spremni smo sa pružimo stručnu pomoć iz oblasti:

- ratarstva
- stočarstva
- voćarstva
- zaštite bilja
- kao i da otklonimo sve nedoumice u poljoprivrednoj proizvodnji
-

PSSS je sistem koji ima:

- 50 punih godina rada;
- 15 zaposlenih stručnjaka sa sedištem u Užicu
- Profesionalan stručni kadar koji jednostavno i brzo povezuje znanje sa praksom
- Ažuriranje novih stručnih informacija i znanja

Brz protok informacija od PSSS prema vama i obrnuto, omogućava efikasno rešavanje iskrslih problema!

Telefoni /fax službe: 031/513-754, 516-266 e- mail: pssuzice@sbb.rs

Preporuke hibrida kukuruza za setvu u 2017.godini

<p>NS 3014</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zrno u tipu zubana, žuto – narandžaste boje - Srednje rani hibrid sa izraženom tolerantnosti prema suši - Stablo otporno na poleganje i biljka zadržava zelenu boju do pune zrelosti zrna - Klip sa 14 – 16 redova zrna 	<p>NS 3022</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zrno je u tipu zubana, žuto – narandžaste boje - Srednje rani hibrid nove generacije - Stabljika visine oko 250 cm, otporna na poleganje - Klip blago konusnog oblika, sa 14 – 16 redova
<p>ZP 333</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zrno u tipu zubana sa dobrim otpuštanjem vlage tokom zrenja - Biljka visoka oko 210 cm sa klipom na visini od oko 90 cm - Klip dužine oko 21 cm, sa 14 – 16 redova zrna - Gaji se do 600m nadmorske visine 	<p>ZP 366</p> <ul style="list-style-type: none"> - Biljka visine oko 220 cm, sa klipom na visini oko 90 cm, sa 14 – 16 redova zrna - Klip je dužine oko 23 cm - Gaji se do 600 m nadmorske visine - Koristi se za žetvu i berbu u klipu
<p>NS 4030</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zrno je u tipu zubana, žuto – crvene boje - Srednje rani hibrid sa izraženom otpornosti prema poleganju - Klip ima 16 redova zrna - Posедуje visok potencijal za rodnost 	<p>NS 4023</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zrno je u tipu zubana, žuto – crvenkaste boje - Srednje rani hibrid sa potencijalom rodnosti preko 14t/ha - Poseduje zadovoljavajuću tolerantnost prema suši - Stablo elastično sa dobrom otpornosti na poleganje - Klip ima 14 – 16 redova
<p>ZP 427</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stablo visoko oko 22 cm, sa klipom na visini oko 90 cm - Hibrid pokazuje dobru tolerantnost na sušu - Klipovi dužine oko 25 cm, sa 14 – 16 redova zrna - Gaji se do 600m nadmorske visine 	<p>ZP 555</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stablo visoko 230 cm sa klipom na visini od 90 cm - Dobre otpornosti na sušu - Klipovi dužine oko 25cm, sa 16 – 18 redova zrna - Gaji se do 500 m nadmorske visine
<p>NS 5043</p>	<p>NS 5051</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Srednje kasni hibrid - Zrno u tipu zubana, standardnog kvaliteta, žute boje - Preporučuje se za sušnije rejone - Stablo čvrsto, visine do 220 cm - Klip cilindričan, sa 16 – 18 redova 	<ul style="list-style-type: none"> - Zrno u tipu zubana, žute boje - Srednje kasni hibrid, najrodniji u grupi zrenja - Stablo čvrsto, visine oko 260 cm - Klip cilindričnog oblika sa 16 – 18 redova zrna - Pogoduje mu intenzivna agrotehnika
<p>ZP 600</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stablo visine oko 260 cm, sa klipom na visini od oko 100 cm - Hibrid tolerantan na sušu - Pogoduje mu intenzivna agrotehnika - Klipovi su dužine oko 27 cm, sa 14 – 16 redova zrna - Gaji se do 400 m nadmorske visine 	<p>ZP 666</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hibrid visokog prinosa u svojoj grupi zrenja - Stablo visoko oko 240 cm, sa klipom na visini od oko 100 cm - Klipovi su dužine oko 26 cm, sa 16 – 18 redova zrna - U skromnim uslovima gajenja daje dobre prinose - Gaji se do 400 m nadmorske visine
<p>NS 6030</p> <ul style="list-style-type: none"> - Srednje kasni hibrid - Zrno u tipu zubana, žuto – narandžaste boje - Stablo izuzetno čvrsto i otporno na poleganje - List zadržava zelenu boju, do pune zrelosti zrna - Klip cilindričan sa 16 redova zrna - Pogoduje mu ranija setva 	<p>NS 6010</p> <ul style="list-style-type: none"> - Srednje kasni hibrid - Zrno u tipu zubana, žute boje - Stablo nije polegljivo, robusno, visine oko 270 cm - Klip cilindričan, sa 16 redova zrna - Dobar prinos daje uz intenzivnu agrotehniku

Poštovani poljoprivredni proizvođači izaberite hibride sa:

- Kvalitetnim zrnom
- Visokom rodnošću
- Hibride koji će u vašoj njivi na vreme sazreti

Za dobijanje visokih prinosa pridržavati se preporučene gustine setve.

Tabela 1

Gustina setve pri različitom međurednom rastojanju (broj zrna / ha)

Rastojanje u redu (cm)	Međuredno rastojanje (cm)				
	60	65	70	75	80
12	138889	128205	119048	111111	104167
13	128205	118343	109890	102564	96154
14	119048	109890	102041	95238	89286
15	111111	102564	95238	88889	83333
16	104167	96154	89286	83333	78125
17	98039	90498	84034	78431	73529
18	92593	85470	79365	74074	69444
19	87719	80972	75188	70175	65789
20	83333	76923	71429	66667	62500
21	79365	73260	68027	63492	59524
22	75758	69930	64935	60606	56818
23	72464	66890	62112	57971	54348
24	69444	64103	59524	55556	52083
25	66667	61538	57143	53333	50000
26	64103	59172	54945	51282	48077
27	61728	56980	52910	49383	46296
28	59524	54945	51020	47619	44643
29	57471	53050	49261	45977	43103
30	55556	51282	47619	44444	41667

Ljubodrag Pantelić, dipl.ing.

Aktuelni radovi u zasadima maline

Malinarska proizvodnja našeg regiona početkom ove vegetacione sezone bila je pod velikim uticajem negativnih klimatskih prilika. Najpre vrlo niske zimske temperature koje su se na pojedinim lokalitetima spustale i ispod – 30 °C dovele su do izmrzavanja i sušenja delova stabljike, pupoljaka, delova zasada, pa čak i celog zasada maline. Postoje zasadi koji nisu pretrpeli nikakva oštećenja. Najčešći uzroci ovakvih šteta na malinjaku su: nepravilan izbor parcele za podizanje zasada, uticaj oštećenja od grada, slaba zaštita, zasad oboleo od bolesti i štetočina, prevelika upotreba azotnih đubriva, nepravilno navodnjavanje i dr. Posebne su greške učinjene ako je takav malinjak vezan i orezan još pre kretanja vegetacije. Na ovakvim zasadima prinosi će biti znatno umanjeni i kvalitet plodova lošiji.

Pored navedenog, sredinom aprila, kada su malinjaci počeli sa intenzivnim porastom rodni grančica ponovo temperatura je pala ispod nule. Na višim nadmorskim visinama formirao se snežni pokrivač čak i preko 30 cm. Ova pojava je uzrokovala višestruke štete. Najviše su oštećeni baš najbujniji zasadi. Došlo je do očenjivanja i odlamanja najrazvijenih grančica koje su počele sa diferenciranjem cvetnih pupoljaka. Pored toga, ovakva oštećenja mogu biti podloga za razna bakteriozna obolenja, što smo ranijih godina imali priliku da vidimo. Ova pojava je oštetila i zasade koji su bili uredno natkriveni protivgradnom mrežom i dovela proizvođače u vrlo težak položaj.

Nakon svega što se u desilo, proizvodnja se nastavlja što znači da se mora sve učiniti da se saniraju posledice nepovoljnih klimatskih pojava i marljivo nastaviti sa agrotehnikom koja je poznata i vodi najboljem prinosu i rezultatu.

Naredna prskanja, odnosno zaštitu, treba izvesti po uputstvima stručne službe ili stručnjaka koji su sa iskustvom u ovoj proizvodnji. Takođe, pažnju obratiti na đubrenje i prihranu prema hemijskoj analizi zemljišta uz dodatak biostimulatora za prevazilaženje stresnih situacija i posledica izmrzavanja.

Uporedo sa ovim aktivnostima, treba obratiti pažnju na uklanjanje korova i novih letorasta odnosno nepotrebnih izdanaka.

Uklanjanje izdanaka je osnovna agrotehnička mera za postizanje visokih prinosa u malinarskoj proizvodnji. Prvi put ja oprobano u Ariljskom području po čemu je ovaj metod i postao poznat.

Pravilnim izvođenjem ove mere možemo imati dvostruku korist :

- Uticaj na tekući rod - uklanjanjem prvih serija izdanaka, omogućuje nesmetan razvoj plodova, počev od cvetanja pa sve do zrenja, bolje osunčavanje špalira, lakša borba protiv bolesti i štetočina i lakša berba. U ovom periodu, zbog snažnog porasta izdanaka i razvića plodova, najveća je potrošnja hrane i vode pa izdanci, koji u tom periodu rastu, ustvari troše ograničene rezerve mineralne hrane.
- Uticaj na kvalitet izdanaka za narednu godinu - izdanci koji porastu posle prestanka uklanjanja, znatno su zdraviji (didimela, antraknoza, oštećenja od insekata), a što je naročito važno za prinos, obrasli su zdravim i jedrim pupoljcima od zemlje. Pošto imaju manju bujnost, jer su rasli u sušnijem periodu, znatno su otporniji na izmrzavanje u toku zime.

Izdanak se uklanja ručno i tom prilikom vodi se računa da ne ostaje patrljak iz koga mogu izbiti izdanci u buketu koji su znatno lošiji po kvalitetu i od kojih se ne može očekivati dobar prinos. Ovu meru treba izvoditi što češće da se ne bi nepotrebno trošile dragocene rezerve vode i mineralne hrane na izdanke koji će ionako biti uklonjeni. Osim toga, ovo se lakše izvodi dok izdanci nisu odrveneli pri osnovi. Ako se neki termin propusti izdanci će porasti i odrveneti pa će ozlede pri očenjivanju biti beće. Izdanak predviđen za uklanjanje ne bi smeo da pređe dužinu 15-20 cm.

Uklanjanje izdanaka izvodi se od početka vegetacije, a završava se na 15 dana pred početak berbe ili preciznije: 7-10 dana u dolini, a 15 -20 dana na većim nadmorskim visinama. Sve to

u slučaju ako se ne koriste herbicidi. Posmatrano iz ugla tekuće godine, prinosa i kvaliteta plodova, najbolje bi bilo da novih izdanaka nema sve do kraja berbe.

Ako bi leto bilo izrazito kišno, ili ako se primenjuje navodnjavanje, uklanjanje bi se moglo izvoditi sve do polovine berbe pa bi opet izdanci do kraja berbe dovoljno porasli.

Pošto se nikada unapred ne može znati da li će leto biti kišno ili sušno, treba prihvatiti kao sigurno i mnogo puta provereno pravilo: *15 dana pred berbu vrši se poslednje uklanjanje za tu godinu.* Ovo je opšte pravilo, od konkretnih uslova svakog malinjaka, od kvaliteta zemljišta, položaja, uslova za navodnjavanje, zavisi koliko se od pravila odstupa u jednom ili drugom smeru. Ako neko raspolaže uslovima i opremom za obilno navodnjavanje, on ne mora da nagađa i da se bavi sumnjivim i krajnje proizvoljnim predviđanjima vremenskih prilika, on jednostavno može da uklanja izdanke sve do sredine berbe, a onda da pristupi obilnom i čestom zalivanju da bi podstakao snažan porast izdanaka za narednu godinu.

Radulović Andrija, dipl. ing.

Bolesti i štetočine ribizle

U gajenju ribizle redovni pratilci su bolesti i štetočine koje ih parazitiraju. Zasnivanje zasada zdravstveno ispravnim sadnim materijalom, izbor pogodnog položaja, adekvatne mere nege mogu smanjiti učestalost i intenzitet javljanja bolesti i štetočina.

Od bolesti stalni pratilac su pepelnica, razne vrste pegavosti, antraknoze, rđe kore petoigličavih borova, virus reverzibilne inverzije biljaka...

Pepelnica (*Sphaerotheca mors-uvae*) je oboljenje koje se pojavljuje rano u proleće, na lišću u vidu pepeljaste navlake. Širi se i na ostale delove biljke, zahvata čak i plodove izazivajući sušenje i propadanje. Ukoliko se bolest ne suzbija za 2-3 godine može da dovede do sušenja žbuna.

Dobar izbor parcele za podizanje zasada ribizle, kao i adekvatna rezidba može u velikoj meri smanjiti pojavu ove bolesti.

Rezidba i eliminisanje zaraženih izdanaka takođe doprinosi kontroli ovog oboljenja.

Sorte Ben Sarek i Ben Connan su otporne na ovo oboljenje.

Za hemijsko suzbijanje koriste se: preparati na bazi sumpora, sistematični fungicidi:

Topas, Score...

Pegavosti lista se manifestuju različitim pegama na listu, a može da obuhvati i na ostale delove biljke. U jačem intenzitetu napada, mogu dovesti do defolijacije, opadanja lišća, što može znatno iznuriti biljku. U ovaj tip bolesti spadaju: Antraknoza (*Drepanopeziza ribis*), Pegavost lista (*Septoria ribis*), Pegavost lista ribizle (*Pseudopeziza ribis*)...

Na pojavu ovih oboljenja veliki uticaj ima provetrenost zasada, što je bolja ventilacija smanjuje je mogućnost oboljevanja.

Suzbijanje pegavosti pokriva hemijsko tretiranje protiv pepelnice.

Virus reverzibilne inverzije ribizle se manifestuje padanjem prinosa u toku 2-3 godine. Ceo žbun zahvaćen ovim virusom dobija izmenjen izgled, podseća na divlji. Površina listova je ravnija, manje nazubljena, sa manjim brojem lisnih nerava. Zaraženi žbunovi su sterilni.

Prenosilac ovog virusa je grinja ribizlinog pupoljka, tako da je glavna mera sprečavanja suzbijanje ove štetočine. Zaražene sadnice se ne mogu se izlečiti, moraju se izvaditi i ukloniti.

Tokom 80-ih godina podignuti su zasadi ribizle u okolini Požege su iskrčeni zbog pojave virusa reverzibilne inverzije. Oboleli zasadi su imali sve manji prinos iz godine u godinu. Važno je istaći da sadnice treba nabaviti iz pouzdanog rasadnika.

Rđa kore petoigličavih borova (*Cronartium ribicola*) češće napada crnu ribizlu, ali se može naći i kod crvene ribizle. Manifestuje se naranđastom (rđastom) prevlakom na listovima. Zaražene biljke su oslabljene, i često pokazuju znake prevremene defolijacije.

Od značajnih štetočina koji mogu izazvati štete na ribizli javljaju se: ribizline vaši, stenice, ribizlin staklokrilac, pivac, larve ribizline ose, grinje, smotavac ribizle....

Suzbijanje insekata se izvodi insekticidima u određenim fazama razvoja insekata, zavisno od date vrste. U slučaju ubušivanja u izdanak, primena insekticida nije dovoljno efikasna, tako da se takvi izdanci uklanjaju i pale da ne bi došlo do širenja štetočina na zdrave delove žbuna.

Posebna pažnja se poklanja suzbijanju grinje ribizlinog pupoljka koja osim deformacije izdanaka i pupoljka prenosi virus reverzibilne inverzije koji može biti limitirajući faktor u eksploataciji zasada. Takvi izdanci se odmah eliminišu iz zasada da bi se sprečilo širenje grinje i virusa koji prenose.

Gajenje sitnojagodastog voća predstavlja perspektivu razvoja voćarske proizvodnje Zlatiborskog okruga. I pored maline koja je zauzela leadersko mesto, potencijal je i u gajenju crne i crvene ribizle radi proširenja asortimana prerađenih ili poluprerađenih poljoprivrednih proizvoda. Apelujemo da proizvođači u nabavci sadnog materijala budu oprezni. U izboru sortiment pored proizvodnih osobina: visokog prinosa, ujednačenog vremena zrenja i dr., da biraju sorte koje otporne na bolesti i ispravnog zdravstvenog stanja.

Zorica Lazić, dipl.ing.

Podsticaji za nabavku novih mašina opreme i kvalitetnih priplodnih grla za unapređenje primarne poljoprivredne proizvodnje

Pravilnikom se bliže propisuju vrste podsticaja za podršku programima koji se odnose na unapređenje konkurentnosti kroz podsticaje za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku novih mašina i opreme i kvalitetnih priplodnih grla, uslovi i način ostvarivanja prava na podsticaje, kao i obrasci zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje i maksimalni iznos podsticaja po korisniku

Podsticaji obuhvataju podršku programima:

1. za podršku investicijama za nabavku novih mašina i opreme za unapređenje primarne proizvodnje biljnih kultura, i to:
 - nove mehanizacije i opreme za navodnjavanje;
 - nove mehanizacije i opreme za zaštitu od bolesti, štetočina, korova, grada, niskih i visokih temperatura;

- novih mašina i opreme za obradu zemljišta, setvu, sadnju, prihranjivanje/đubrenje, rezidbu, berbu/žetvu i transport;
 - novih plastenika i opreme za proizvodnju u zaštićenom prostoru;
 - nove opreme i mašina za pripremu proizvoda za tržište.
2. za podršku investicijama za nabavku novih mašina, opreme i kvalitetnih priplodnih grla za unapređenje primarne stočarske proizvodnje, i to:
- nove opreme i mehanizacije za poboljšanje organizacije i efikasnosti stočarske proizvodnje i pripremu, distribuciju i skladištenje koncentrovane i kabaste stočne hrane;
 - nove opreme i mehanizacije za manipulaciju, separaciju i distribuciju čvrstog i tečnog stajnjaka;
 - nove opreme kojom se štiti dobrobit životinja;
 - kvalitetnih priplodnih grla;
 - nove opreme za ribnjake;
 - nove opreme za pčelarstvo;
 - nove opreme za proizvodnju konzumnih jaja.

Podsticaj mogu ostvariti lica koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava i čija su gazdinstva u aktivnom statusu. Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje pokreće se podnošenjem zahteva za odobravanje prava Upravi za agrarna plaćanja, u periodu od 15. aprila do 1. jula.

Uz Zahtev podnosilac, pored ostalog, dostavlja predračun za nabavku nove mašine i opreme ili kvalitetnog priplodnog grla, obrazac izjave dobavljača da može izvršiti isporuku predmeta investicije iz predračuna u roku od 150 dana od dana izdavanja predračuna. Nakon administrativne provere Uprava donosi rešenje o odobravanju prava na podsticaj kojim se podnosiocu određuje iznos podsticaja koji može ostvariti, kao i rok (koji ne može biti duži od 90 dana) da u potpunosti realizuje investiciju.

Posle realizacije investicije (kupovine) Upravi se podnosi zahtev za isplatu podsticaja. Uz zahtev za isplatu podsticaja dostavlja se: račun, otpremnica, propisani dokaz o izvršenom plaćanju predmetne investicije (fiskalni račun ili izvod iz banke) i garantni list. Za investicije u nabavku kvalitetnih priplodnih grla, podnosilac uz zahtev dostavlja i uverenje o zdravstvenom stanju životinja, overeno od strane nadležnog veterinarskog inspektora i pedigre.

Korisnik podsticajaja u obavezi je da namenski koristi i ne otuđuje predmet podsticaja u roku od tri godine od dana isplate podsticaja ukoliko je u pitanju oprema, odnosno pet godina ukoliko su u pitanju mehanizacija i mašine.

Podsticaji se utvrđuju u iznosu od 50 % od vrednosti realizovane prihvatljive investicije umanjene za iznos sredstava na ime poreza na dodatu vrednost, odnosno u iznosu od 65 % od ove vrednosti u području sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi.

Pravo na navedene podsticaje u 2017. godinu ostvaruje i lice koje je u potpunosti realizovalo investiciju u periodu od 16. oktobra 2016. godine do dana podnošenja zahteva za isplatu podsticaja. Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje pokreće se podnošenjem zahteva za isplatu podsticaja Upravi u periodu od 15. aprila do 1. jula 2017. godine. Isti podnosilac zahteva može podneti samo jedan zahtev za isplatu podsticaja, s tim da taj zahtev može obuhvatiti jedan ili više podsticaja.

Bojana Nešić, dipl. ing.

Rasne odlike sjeničke rase ovaca

U poslednjih 20 godina sjenička pramenka je ukrštana sa ovnovima virtemberške rase, tako da je na terenu danas u velikom procentu prisutna i gaji se sjenička oplemenjena ovca, znatno naglašenijih proizvodnih osobina, kako u pogledu poboljšanja mesnatosti, tako i kvaliteta kao i količine vune.

Sjenička za ovce 52 kg, za ovnove 70,0 kg. Visina grebena u ovaca je 67,6 cm, a u ovnova 72 cm.

Dubina grudi u sjeničke ovace je 31,5 cm, odnosno 46,6% visine grebena a u ovnova 34,4 cm ili 47,7% visine grebena.

Širina grudi je u ovaca sjeničke pramenke 23,4 cm ili 34,6% visine grebena, a u ovnova 22, 3 cm ili 31% visine grebena.

Dužina trupa sjeničke ovce iznosi 72,5 cm ili 107,2% visine grebena u ovaca, a 78,4 cm

Porodajna masa jagnjadi je prosečno kod muške jagnjadi 3,3 kg sa varijacijama od 2,00 do 4,40 kg, a kod ženske jagnjadi 3,1 kg sa varijacijama od 2,00 do 4,20 kg.

Masa muške jagnjadi sa 90 dana je oko 24,5 kg, a ženske 22,1 kg;

sa 6 meseci kod muške jagnjadi 31,7 a kod ženske je bila 29,9 kg.;

Nebojša Đurić, dipl.ing.

Navodnjavanje borovnice

Navodnjavanje je vrlo neophodna mera u zasadima borovnice jer u mnogim krajevima gde se gaji borovnica padavine su nedovoljne ili je njihov raspored nepovoljan.

Pored obezbeđenja izvorišta, neophodno je proveriti kvalitet vode, sadržaj gvožđa, njenu EC i pH vrednost. Ako voda sadrži u sebi povećanu količinu gvožđa, pri čestom navodnjavanju naročito u vreme berbe mogu se na borovnicama pojaviti braonkaste naslage

posebno ako se navodnjava u toku dana. Zato je u vreme berbe borovnicu najbolje navodnjavati u večernjim časovima.

Takođe mora se kontrolisati pH vrednost vode za zalivanje da ne bi došlo do izmene kiselosti supstrata u kome se gaji borovnica. Stoga se u rezervoar dodaju kiseline fosforna ili sumporna, čija količina zavisi od tvrdoće sa ciljem da se pH vrednost vode održava na nivou oko 5.

Električna provodljivost EC vode se određuje EC metrom a vrednost se izražava u ms/cm. Ovim uređajem se indirektno preko prisustva soli u vodi određuje količina i vrsta đubriva, koje treba dodati kroz sistem za zalivanje. Stoga je najbolje iznad zasada instalirati cisterne iz kojih se koristi i redovno kontroliše voda za navodnjavanje. Borovnici je potrebno obezbediti 25 mm/m² vode nedeljno a tokom porasta plodova čak 50mm/m² nedeljno. Posebno je bitno imati na raspolaganju dovoljne količine vode za zalivanje tokom perioda rasta i zrenja plodova (do 40m³ po 1ha dnevno), kada se može uticati na povećanje krupnoće ploda i do 20%. Optimalnim protokom se smatra protokom od 1,5-2 l u minutu.

Najrasprostranjeniji način navodnjavanja borovnice su: sistem kap po kap i veštačka kiša. Najbolji način navodnjavanja borovnice je sistemom „ kap po kap,, jer je utrošak vode racionalan, ne kvasi se cela biljka, čime se smanjuje mogućnost razvoja bolesti na biljkama, posebno u vreme zrenja i omogućava fertigaciju (đubrenje kroz sistem za navodnjavanje). Tada se uz pomoć venturijeve cevi unosi određena količina lako rastvorljivih đubriva zajedno sa vodom, čime se brzo postiže željeni efekat.

Navodnjavanje veštačkom kišom ima nekoliko prednosti: ne smeta pri rezidbi i obradi borovnice, ima dug period eksploatacije (traje koliko i zasada) i može se uspešno iskoristiti u odbrani zasada od poznih prolećnih mrazeva. Loša strana ovog načina je veliki i neracionalan utrošak vode jer se navodnjava cela površina a takođe pospešuje i razvoj korova i bolesti na plodovima, posebno u vreme berbe.

Unošenje pčelinjih društava u zasada borovnice u vreme cvetanja je veoma korisna mera. Daleko je bolje oprašivanje i oplodjenje nego kad se samo oslanjamo na vetar kao prenosilac polena, jer su polenova zrna kompaktna i relativno teška. Dovoljna su 3-4 jaka pčelinja društva po 1 ha borovnice. Bez obzira što su sve komercijalne sorte samooplodne ili delimično samooplodne samo cvetovi ovih sorti oprašeni uz pomoć insekata mogu imati mesnatiji plod. Ako izostane oplodjenje, bobice ostaju sitne i slabije sočne. Naseljavanje malih društava divljih bumbara može biti od velike koristi za oprašivanje i oplodjenje borovnice, naročito pri hladnom vremenu u fenofazi cvetanja i većim nadmorskim visinama.

Nebojša Brzaković, dipl.ing.

Tandem selekcija kod ovaca

Tandem selekcija ovaca je postupak pri kome se u jednom naizmeničnom redosledu sprovodi selekcija na nekoliko osobina. U toku jedne ili nekoliko generacija selekcija se sprovodi na jednu osobinu, zatim na drugu osobinu u istom vremenskom trajanju, a potom treću osobinu itd. Pošto je završen jedan ciklus selekcije u kome su sve osobine došle na red ponovo se počinje sa prvom osobinom u drugom ciklusu. Tandem selekcija se u osnovi sprovodi pojedinačno po osobinama s tim što se osobine smenjuje. Ovaj sistem selekcije se primenjuje kada se želi brzo poboljšati jedna osobina. Efikasnost ovog metoda selekcije zavisi velikim delom od genetske povezanosti između osobina. Ako postoji pozitivna genetska korelacija (povezanost) između osobina, tada unapređenje jedne osobine uslovljava poboljšanje i kod druge (kao na primer prirast jagnjadi i konverzija hrane), metod selekcije može biti sasvim efikasan. Osobine obuhvaćene tandem selekcijom mogu biti u genetskoj povezanosti koja je nepoželjna ili nepovoljna za uspeh selekcije. Takva genetska povezanost može postojati između količine mleka i sadržaja mlečne masti. Selekcija na prinos mleka smanjuje sadržaj mlečne masti ili obrnuto selekcija na veći sadržaj mlečne masti prouzrokuje smanjenje količine mleka. Tandem selekcija preporučuje se za zapate kada postoji potreba da se brže popravi jedna osobina na primer ako je mali intezitet porasta i treba ga što pre popraviti.

Dejan Stanković, dip.ing.

Navodnjavanje maline

Redovnost rađanja, dobar prinos i dobar kvalitet plodova u voćarskoj proizvodnji je nezamisliv bez mogućnosti navodnjavanja zasada u vlagom kritičnim periodima tokom godine.

Čak i u godinama koje obiluju padavinama, zbog neravnomernog rasporeda taloga javlja se u pojedinim momentima potreba za navodnjavanjem. Na žalost kod nas su površine pod voćnim zasadima koje se navodnjavaju minorne u odnosu na ukupne površine voćnjaka.

Malina je veoma zahtevna za vodom, posebno u periodu od početka cvetanja do završetka berbe plodova. Ovaj period je dosta dug, u proseku 2-2,5 meseca.

Obzirom na činjenicu da se malina sa oko 90% površina uzgaja u brdsko planinskim uslovima, na plićim zemljištima, strmijim terenima, da ima najveću masu korena na oko 20-25 cm dubine, ima jako velike potrebe za vodom u najkritičnijim periodima vegetacije. Tome treba dodati i činjenicu da u najvećem broju slučajeva domaćinstva na ovim područjima imaju problema sa obezbeđenjem potrebne količine vode za potrošnju u domaćinstvu i napajanje stoke.

Tamo gde postoje uslovi za navodnjavanje, isto se može obavljati na više načina: površinsko /brazdama ili plavljenjem/, veštačkom kišom i po sistemu „kap po kap“.

Površinsko navodnjavanje je moguće gde ima dosta vode na raspolaganju i gde zemljište nije izloženo eroziji.

Navodnjavanje veštačkom kišom traži veću količinu vode, jer se navodnjava cela površina parcele. Nedostatak ovog načina navodnjavanja je potenciranje razvoja pojedinih bolesti, pogotovu uzrokovača truljenja plodova.

Kapanjem po sistemu „kap po kap“ je dosta skup način navodnjavanja, ali je sa aspekta potrebne količine vode najekonomičniji, i vraća se u celosti tokom iste godine kroz povećanje prinosa i kvaliteta roda.

Ovim načinom navodnjavanja voda se dodaje neposredno u rednoj zoni u zonu korenovog sistema, ne navodnjava se međuredni prostor, omogućava nesmetan prolaz između redova tokom obrade i berbe plodova. Najčešće se koristi jedna cev sredinom reda, mada bi se dosta kvalitetnije navodnjavanje omogućilo postavljanje dve cevi za jedan red, na udaljenosti od oko 30 cm od osnove reda. Za jedno navodnjavanje treba 15-20 litara vode po dužnom metru postavljenih cevi „kap po kap“.

Na terenima sa nagibom radi ujednačenog kapanja treba koristiti cevi sa kompenzacionim kapaljkama, gde se bez obzira na visinsku razliku omogućava ujednačeno kapanje na vrhu i na dnu reda.

Snežana Janjić, dipl.ing.

Stanje useva

Nakon snežnih padavina i niskih temperatura stanje ozimih žita je dobro, bez posledica od mraza. Tokom narednog perioda će se početi sa zaštitom strnih žita od bolesti i štetočina i očekuje se početak setve kukuruza sa prolepljanjem vremena i prosušivanjem vremena.

Ljubodrag Pantelić, dipl.ing.

Upotreba herbicida i fungicida u strnim žitima

I SUZBIJANJE KOROVA U STRNIM ŽITIMA

-U fazi od bokorenja do drugog kolenca

1. MONOSAN HERBI.....1,5-2,5 l/kg-za sva strna žita ozima i jara, izuzev ovsa
2. ESTERON.....0,8 -1 l/ha-za sva strna žita ozima i jara, izuzev ovsa
3. MUSTANG.....0,4-0,6 l/ha-može se primenjivati u svim ozimim i jarim žitima(izuzev ovsa) od početka bokorenja do prvog kolenca.
4. CERALIS (MURAL) 20 g/ha + BONACA 0,4 l/ha ili Lodin, dobro suzbijanje Galium sp.(prilepača).
5. LANCELOT.....33 g/ha (pšenica, ječam), dobro suzbija prilepču (Gallium aparinae), bocu (Cirsium arvense), poponac (Convolvulus arvensis)
6. PALLAS.....0,25kg/ha-za pšenicu, raž, tritikal (ne u ječmu), suzbijanje travnih korova (divljeg ovsa) i širokolisnih korova.

-U fazi od trećeg lista do pojave zastavičara

6.METMARK ili TEZIS....10 g/ha + Bonaca 0,4 l/ha ili Lodin

7.BONACA EC ili LODIN..... 0,6-1,2 l/ha-u ozimim i 0,4-0,8 l/ha u jarim žitima,dobro suzbija Galium sp.(prilepača).

8.SECATOR OD.....0,15 kg/ha -(ozima i jara žita), dobro suzbija Galium sp.(prilepača).

II SUZBIJANJE BOLESTI U STRNIM ŽITIMA

Pegavost lista pšenice (Septoria sp.), pegavost lista ječma (Pyrenophora teres), pepelnica žita (Erisiphe sp.)

-Od faze bokorenja do faze klasanja

1.ACANTO PLUS.....0,6 l/ha za suzbijanje pepelnice, rđe, pegavosti

2.AKORD.....0,5 l/ha za suzbijanje rđe, pegavosti

-U fazi početak cvetanja

3.AKORD+GALOFUNGIN.....0,3+0,6l/ha suzbijanje fuzarioza klasa, rđe, pegavosti

4.ANTRE PLUS..... 1,5 l/ha suzbijanje fuzarioza klasa, rđe, pegavosti

5.ANTRE..... 1,5 l/ha suzbijanje fuzarioza klasa, rđe, pegavosti,

6.ARTEA 330-EC.....0,5 l/ha suzbijanje fuzarioza klasa, rđe, pegavosti

7.DUETT ULTRA0,5 l/ha suzbijanje fuzarioza klasa, rđe, pegavosti

8.EXCORTA PLUS..... 0,4-0,6 l/ha suzbijanje fuzarioza klasa, rđe, pegavosti

Milenko Gavrilović, dipl. Ing.

AGRO PONUDA BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

Poštovani poljoprivredni proizvođači posetite stranicu <http://www.agroponuda.com/> ili nam se obratite ako želite nešto da oglasite da prodajete ili kupujete.

Dominantne mesečne cene preuzete iz biltena STIPS-a

Cene žive stoke u Srbiji 17-23.04.2017.god.

Cene žive stoke na stočnim pijacama				Klanične cene žive stoke			
Životinje	težina	rasa	Dominantna cena	Životinje	težina	rasa	Dominantna cena
Dviske	Sve težine	Sve rase	150-230	Bikovi	Preko 500kg	HF	220
Jagnjad	Sve težine	Sve rase	270-320	Bikovi	Preko 500kg	SM	200-240
Jarad	Sve težine	Sve rase	170-250	Jagnjad	Sve težine	Sve rase	250-300
Junad	preko 480kg	SM	240	Junad	Do 300kg	Sve rase	
Junad	350-480kg	Sve rase	210	Junad	350-480kg	Sve rase	220-240
Bikovi	Preko 500kg	SM	240	Junad	Preko 480	Sve rase	220-250
Krave za klanje	Sve težine	SM	140	Krave za klanje	Sve težine	SM	140-170
Krmače za klanje	Preko 130kg		100-150	Krmače za klanje	Sve rase		80-125
Ovce	Sve težine	Sve rase	120-160	Ovce	Sve težine	Sve rase	120-150
Prasad	16-25kg	Sve rase	260-350	Prasad	16-25kg	Sve rase	180-300
Prasad	Do 15kg	Sve rase	260-350	Prasad	Do 15kg	Sve rase	

Tovljenici	80-120kg	Sve rase	110-170	Tovljenici	80-120kg	Sve rase	140-203
Tovljenici	Preko 120kg	Sve rase	100-170	Tovljenici	Preko 120kg	Sve rase	90-160
Telad	80-160	SM	360-390	Telad	80-160	SM	340-460
Koze	Sve težine	Sve rase	110-150	dviske	kg	Sve	150-180

Cene žitarica i stočne hrane na produktnoj berzi 18-21.04.2017..god.

Kukuruz	pšenica	Soja	Suncokretova sačma 33%
17,30din/kg	17,50-18,60din/kg	49,20din/kg	din/kg

Cene povrća u Srbiji kvantaške pijace zaključno sa 17-23.04.2017.god.

Vrsta	Dominantna cena Jedinica mere din/kg	Vrsta	Dominantna cena Jedinica mere din/kg
Boranija			
Brokoli	250-280	Luk beli	500-550
Kupus	30-55	Luk crni mladi	15-22
Karfiol	150-200	Luk crni	25-40
Krastavac	80-90	Paprika babura	
Krompir	30	Paprika ostala	300-350
Patlidžan		Paradaiz	190-210
Pasulj beli	210-250	Tikvice	70-100
Praziluk	80-100	Zelena salata	25

		(komad)	
Spanać	60-80	Šargarepa	40-60

Cene voća u Srbiji sa kvantaške pijace 17-23.04.2017.god

Vrsta	Jedinica mere din/kg	Vrsta	Jedinica mere din/kg
Jabuka -Ajared	45-50	Orah	800
Jabuka Delišes	50-55		
Jabuka –G.Smith	50-55		
Kruška	190-200		
Grožđe crno			
Grožđe belo			

Izdavač:

„POLJOPRIVREDNA SAVETODAVNA I STRUČNA SLUŽBA UŽICE“ DOO Užice

Tiraž:

300 primeraka